

MAGYAR KURIR

Bécsből, Kedden, September' 17dikén, 1822.

Spanyol Ország.

A' Gazette de France f. h. 2d. számjában közölte:

23dikáról: „Elöre látni 's előre megjövendőlni Spanyol Ország' nyomorúságát, de azt még is semmi oly közelről 's oly elkerülhetetlenül nem mutatá, mint az itteni Zurriaga (ostor) nevű napilévelnek következő helyei:

„Vagy egyenes lélekkel 's minden széneskedés nélkül fogadja-el a' Király azon békélést, melyet neki példa nélkül való nemeslelkűséggel ajánl ezen nagylelkű Nemzet, vagy a' Státus fundamentos törvénye vétessék teljesedésbe, melly a' 187d. cikkelynek következtetésében, ilyen állapotban, mint most a' miénk, kirekeszti a' Királyt az uralkodásból. Ha elfogadja a' Király a' béke ajánlást, szükség hogy a' Nemzet kézzel fogható bizonyos jelekből tapasztalja, hogy a' Király hibáit leesküdjé. . . ; egyenes lélekkel azon törekedjen hogy szent kötelességeit mint Népeinek atyja bétöltse . . ; 's hogy minden tétovázás nélkül a' Constitutziós pályán járjon. Ideje már egyszer hogy vége legyen a' zajnak 's kabalának.

„Nem elég az, hogy a' Miniszterek hazafi módon gondolkoznak 's el vannak határozva hogy a' szabadság ügyiért feláldozzák magokat; még az is szükséges hogy a' Státus' feje ne vessen akadályokat az ő rendelések elébe, 's hogy maga is egyenes lélekkel egy úton járjon a' Miniszteriummal. Látni akarja a' Nemzet, 's okonnan, ezen útnak menetelét 's szerencsés

foganatjait. 'S akkor 's csupán akkor fog teljesen meggyőzetni a' Királynak becsületességéről 's arról hogy sem új bitszegésről nem gondolkozik, sem az öszveesküdtek' feje nem akar alattomos úton módon lenni.“

„Tanítsa tiszteletre a' törvény a' hazaelenségeit, 's bizza csupán oly személyekre a' Státus' hivatalait, kik a' Despotismus' megtöréséhez értnek.“

„A' törvény' szent könyvében kimondott 's sanctionált egyformaság fenhangon kiáltja minden szabad Spanyolal együtt, hogy a' hazafiak' véérért, az orozó gyilkosok' vére folyjon engesztelő-áldozatul, 's magán a' Királyon kívül (mint a' kinek szentséges személye sérthetetlen), senki ezen áldozat alól ne menekedhessen. Ideje már valahára, hogy megérjék a' Spanyolok mind Ex-Miniszter Felianak mind Martinez de la Rosának tömlőczre vetetéseket, nyilvánságos dolog lévén, hogy az ő magokviseletek szerezte a' szabad Spanyol férjfiaknak a' keserű napokat. Ítélje meg őket a' törvény, 's fejek essenek engesztelő-áldozatul a' Nemzetre hártott sérelmekért; vesztőhelyre velek, ezen Státus-tolvajaival, kik mindeneknek bosszúságokra 's a' Nemzet' kárával Státusrontó költsönözések által gazdagodtak meg; oly költsönözések által, mellyeket szemtelen emberek ajánlottak 's erkölcstelen Agensek eszközöltek, és a' mellyeket a' Nemzeti-képviselőség nagyobb részrehajlással 's kevesebb vizsgálatlall nézett-el, mint kellett volna.“

))

„Hasonló érdemlett-fenyíték érje az Amarillásokat, Infantadósokat, Castro-Torenókat, a Casa-Sarriákat 's többeket, menjenek ezek is a vesztőhelyre, mint olyanok, kiket a legfőbb orozló-gyilkosoknak tarthatni; Generális Morillo hadi törvényszék előtt tisztítsa magát Júl. hét első napi magaviselete iránt támasztott vád fő pontjai alól; a Gárda-Batalionoktól vétessenek el a fegyverek, mellyeket mind egyre a szabad férjfiak bosszúságára viselnek; a Király változtassa maga körül lévő embe-reit, mert ezek együtt egyig ellenségei a szabadságnak.“

Több efféle tanácsadások után említi a Zurriaga, hogy mindenek felett il-lendő, hogy a Spanyol Igazgatószerk adja vissza a költsönt a Francia Igazgatás-nak, 's Francia Ország azon fíjainak, kik Országoknak szabadságában munkások, ad-jon védelmet.“

A Zurriaga következő heves so-rokka! végzi tanácsait:

„Oh Király! Vess ha-csak egy futó pillantatot is veszedelmes helyezettetésed-re. Megnyílt előtted a dicsőségnek, bé-kességnek 's nyugalomnak pályája, 's a szabad férjfiak kérnek 's tán utólszór kér-nek, hogy lépj-fel reája. Engedj javal-latainknak, 's vessd teljes bizodalommal karjaik közé magadat. Mentsen Isten, hogy a Nemzet-örökös jussainak gyakor-lására kényszerítették. Mentsen Isten, ne-hogy, azon kötelességeit teljesítvén, mel-lyekre maga megtartása ösztönözi, szük-segeának lássa a Státus fundamentomos törvényének 187d. cikkelyét munkába venni.“

Egy Bayonnei levél jelenti Aug. 27d. hogy a hírek igen ellenkezők, reggel ezt

mondják: a Trappista Saragossa felé tart; Quesada meghódította a Bastan völgyé-ben fekvő 14 falut, 's Yruat és Bilbaót fenyegeti. Estve e hallik: a Trappista megveretett, Quesada parancsolatot vett, hogy segitené, de nem cselekedte 's ezért kitétetett hivatalából; maga megérkezett Bayonnéba, 's minden seregei vissza vo-nultak Bastan völgyéből 's Irati körül van-nak.

A Gazette de France Sept. 3. diki darabja következő jelentést közli, mellyet VII Ferdinand Ő Felségéhez, fog-ságban tartatása ideje alatt, az Igazgatá-ra megbízott Régenesség bocsátott:

„Szíre, Az a kívánsága a Spanyol Nemzetnek, hogy azon köteleket, mellyek Felségedet egy maroknyi lázszasztók, a Val-lásnak 's Felséged szentséges személyének ellenségei közt fogva tartják, szélytszaga-gassa. Ilyen körülállások között mi-nket választottak a Felséged jobbágyai, hogy az ő gondolkozá,okat Fejedelmünk nek 's az egész Európának tudtára adnánk. Mi olly hiedelemmel fogadtuk-el ezen meg-tisztelő választást, hogy Felséged, hűs-günknek ezen újabb bizonyosságát teljes szí-ve szerint meg fogja ismerni, még akkor is mikor számkivettetésünknek aláírására kén-szerítették.“

„Ne is vonogassa magát Felséged, ha talán kivantatnék, ezen új áldozatnak meg-tevésétől, az mutatja-meg majd a figyel-mes Európának egy Fejedelemnek szomorú helyezettetését, 's neveli egyszersmind szent célzásunknak dicsőségét.“

„Engedje-meg Felséged, hogy hoz-bassuk vissza emlékezetébe, hogy jólle-het kántelen volt is engedni Felséged el-lenségei szorongatásának, kiktől 1822

Márcz. 7d. oltá körülvételét, azok ugyan azon hónap 9dike oltá még nagyobb szemtelenséget követtek - el, megfosztván Felségedet, felséges eleiről reászállott koronájától. Ezen szerencsétlen epocha oltá nem maradt Felségednek egyebe a' hiú és csupa árnyék titulusról, 's ezt is csak azért hagyák meg a' lázszatók, hogy Felséged népeinek megcsalására czélzó munkáikat annál fogva vihessék ki."

„Meghatván bennünket mind ezeknek igazsága, úgy íteltük 's ítéljük, úgy rendeltük 's rendeljük, hogy minden, a' mi a' szomorúságnak és fájdalomnak azon napjától fogva a' Felséged felséges nevében kihocsáttatott, semmibe vétessék."

„Fogadja - el Felséged azon kinyilatkoztatásunkat, hogy ez idő szerint más igazgatást nem ismerünk 's egyéb Decretumoknak nem engedelmességek, hanem csupán azoknak, mellyeket a' Junta ad a' Király nevében, 's a' mellyekben Felségednek jobbjai iránt viseltető szíves indulatait igyekszik tolmácsolni."

„Lenyom bennünket a' fájdalom Szíre, ha meggondoljuk, hogy engedetlenségnek látszunk Felséged előtt, kik életünket, jövő szerencsénket 's szerencsétlenségünket kockáztatjuk, hogy Felségedet a' rabságból kimenthessük."

„Úgy van Szíre, a' mi vétke engedetlenségnek látszik, legvilágosabb bizonyosága hódolásunknak 's mélységes tiszteletünknek, 's azon magunk megerőltetései, mellyekre a' Felséged javáért készek vagyunk, legszembetűnőbb jelei annak, hogy a' Felségednek való engedelmisségre vagyunk visszatérni."

„De avagy nem látná e által Felséged, hogy ha azt a' királyi pálczát és azt a' koronát, mellyeknek fényé hajdan az egész világra kihatott, 's mellyeket a' rendnek és legitimitásnak néhány nyomorult

ellenségei meg akarnak alacsonyítani 's el akarnak törteni, teljes sérthetetlenségben kívánjuk megtartani, szükségessépen megkívántatik, hogy az Országot veszedelmesen szaggató árvíznek gát vettessék? Mi csupán az igazságot keressük; mi csupán a' jót akarjuk, 's egyenlő örömmel vesszük akár fogadja - el Felséged Decretumainkat akár nem, csak hogy az azon szerencsés időpontban legyen, melly minden kívánságainknak 's minden törekedéseinknek tárgya, mikor t. i. Felséged szabadságát újra megnyervén, felséges uralkodó familiáját illető szeretettel 's tisztelettel le-szen körülvételre."

„Spanyol Ország békességének vége, az Ország cultura, kereskedés, törvények, bátorság, törvényszékek nélkül sínlik, népei a' factiók' zsákmányai, mezejét vér és könnyek áztatják, egész örökségek, számos familiák' reményei a' lángok prédájivá lettek, — ezek mind a' Felséged fogóságának fanyar gyümölcsei, 's ilyenek azon nyomorúságok, mellyeket nekünk orvosolnunk kell."

„Ily sok szorongattatások által csak próbálni akarta Felségedet az Isteni-gondviselés, hogy népének nyomorúságát annál inkább figyelme méltóztatná."

„Fogadja - el Felséged ezen mélységes tisztelettel tett jelentésünket, mellyhez mellékeltük a' minden tartományokhoz intézett manifestumnak egy exemplárját is. Megismeri abban Felséged a' bennünket lelkesítő hódoló szeretetnek indulatját. Ha-hogy szerencsétlenségünkre nem egyeznének is ideáink a' Felségedével, 's a' Felséged czéljai különbözének a' mieinktől, akkor is csupán Felségednek tetszeni kívánásunkból hibáztunk 's semmi módot el nem mulasztunk, melly által Felségedet megszabadithassuk, ellenségeit megalázhassuk és meggyőzhessük. Hidjen Felsé-

ged esküvésünknék, melly az egész nép esküvése."

„Térjen-meg az öröm újra Felséged palotájába, honnan olly régolta számkivettett, 's tiszteletünknék hódolását fogadja-el Felséged azon örvendetes időpontig is, mellyben megengedi az Isteni gondviselés, hogy Felségednek lábai elibe borúlhassunk."

Az Urgeli Főkvártélyban Aug. 15d. 1822.

Marquis Mataflorida.

A' Tarragonai Érsek.

Báró d' Eroles.

A' Navarrai Junta egy második proclamatiot intézett a' lakosokhoz, 's ebben tudokra adja, hogy azon akadályok, mellyek előbbeni ígéreteiben akadályoztaták, el vannak hártva. Ezek vannak a' többek közt a' proclamatióban: „Fegyvertünk, munitionk, mondéunk, pénzünk 's mindentünk a' mi csak szükséges, hogy ügyünkben triumphálhassunk, bőven van. 4000 gyalogság 's 300 lovasság kész parancsolatunkra."

A' Courier így ír Aug. 31d. a' Spanyol dolgokról: „Mindegyre szomorú tudósításokat veszünk Spanyol Országból. Ugyan mondják-meg az ottani revoluziónak szemtelen dicsérőji, kik azt állitják, hogy a' csendesség és boldogság othon van nálok, mit nyert mind eddig benne a' Nemzet, hogy Patriotáinak hívására halgatott? A' mit jövendőben még nyer, annak ugyan nevezetesnek kell lenni, hogy azon iszonyú árral felérjen, a' mellyen vásároltatott. A' polgári hadnak lángjai mind egyre terjednek; az egész Országban nyüzsgenek 's portyásznak a' fegyveres bandák; a' Városok és erősségek ostromoltatnak; a' faluk pusztittatnak; a' gyilkosság, rémülés, elcsüggedés közönséges. Erre azon-

ban azt felelhetik, hogy a' szabadságért való háborúnak mind ezek természetese következései; de ha úgy van, csak lehetne oka a' népnek ezen következések meg-gondolására minekelötte azoknak áldozat-jává lenne. Csak meggondolhatná, ha vallyon olly elviselhetetlen e járma, hogy azt, bár mibe kerüljön is, jobb lerázni, 's ha vallyon még a' közönséges vélekedésnek azon esetében is, hogy a' mostani systemát le kell rontani, arra az ajánlott út e a' legjobbjik. Ha a' munkások a' fundamentomán kezdik a' házat lerontani, méltán várhatják, hogy az omladék közt lelik sirjokat. 'S ezt tették a' Spanyol Revoluziósok. Úgy rontják a' régi alkotmányt, hogy fundamentomát hányják széllyel, 's e' szerint az iszonyú catastrophe el nem maradhat. Isten tudja, mit építenek osztán az omladékokból, 's míg építenének minden nyakokba dül.

A' Gazette de France szerint Generális Elio Valenciában megfojtatásra íteltetett.

Török Birodalom.

Konstantzinápoly, Aug. 26d. F. h. 23d. és 25d. tudósításokat vett a' Porta Churschid Basától a' Török hadierőnek Moreában való előmeneteléről. Ezen tudósításoknál fogva ismét Török kézen van nagy része a' félszigetnek. Tripolizát (a' mint látszik minden ellentállás nélkül) bevették, 's egyszerre amnestiát hirdettek, 's ahöz szorosán tartották magokat, melly viseletnek annál fogatosabb volt, minthogy azt éppen itt várták legkevesebbé. Napoli di Romani a' előtt véres csata történt, mellyben a' Török lovas-ság különösen legényesen forgatta magát, 's a' csata az Insurgensek teljes megverésével végződött. Ezen erősségnek a' sor-

sa különös; számtalan tudósítások hirdették magamegadását, 's még itt is Konstantinápolyban, ámbár a 'Garnizon' sorsáról való mély halgatást nem tudták mire magyarázni, azt hitte minden, hogy a 'főerősség' el van vesztve. Azonban nem úgy volt a 'dolog'; 's ama tudósítások merő költemények valának. A 'Török Garnizon' az ostromok történeteiben ritka állhatatossággal nyolcz hónapig tartotta magát, 's az utolsó hat hétben elannyira küszdött az éhséggel, hogy már csak kevés ember maradt életben. Azt mondják, hogy véletlen segedelem nélkül 24 órán túl már nem tarthatták volna magokat.

Ezen két fő erősségek megvétevé, 2-3000ból álló apró csapatokat küldöztek a 'Török Vezérek' a 'felsziget' egyes kerületeibe, hogy azok hódoltatnák mindenfelé a 'népeket. Egy nagy számú sereg pedig a 'Mainotti hegyek felé' küldetett, mert onnan lehet egyedül még valami ellentállást várni. Ennek munkálódása a 'tengerről' segítették 's' a 'végre el is hagyá' a 'Capudán-Basa' flottája a 'Patrusi tengeröblöt' 's' 'Morea' déli foka felé evez.

'Korinthus' bévétele, mint jelentetett, csupán néhány órai munka volt. Mihelyt a 'tenger szorosára' értek a 'Törökök', azonnal futásnak vették a 'dolgot' az 'Insurgensek'. Az 'Igazgatószéknek' még ott maradt tagjai, 'Negri' (ki külső dolgokra ügyelő 'Miniszternek' nevezteté magát) 'Thanos', 'Deli', 'Jamocupolo' 's' a 'Livadijai Logotheti' hasonlóul cselekedtek, 's' magokhoz vévén a 'kaszszákat' éppen a 'Lepantói tengeröblben' akarának egy 'Jóniai hajóra' ülni, midőn plánumok iszonyú módon semmivé tétetett. Ugyan is utánok eredvén 'Dine', 'Colocotri' 's' 'Petri Bey' hadvezérek, őket béérték, lánczra verették, 's' mint hazatérőket 'Hydrába' küldték. A 'nások' volt

pénzzel a 'Mainai hegyek közzé' vették magokat a 'Vezérek'. Az alatt 'Argos Városát' meggyújtatta az ottani 'Senatus', 's' nagy részét elégetvén, hasonlóul futásnak vette a 'dolgot'.

Most már tehát alkalmasint csak 'Candiában' áll még fenn az 'Insurrectio' 's' meg a '3 kis szigeteken' u. m. 'Hydrában', 'Speziában' 's' 'Ipsarában'. Igen hiteles de azon időbeli tudósítás szerint mikor a 'Török Ármada' még csak közelgetett 'Morea' felé, kész volt a 'nevezett 3 sziget' maga megadására olly feltétel alatt, ha 'személyekben' 's' 'javaikban' a 'lakosokat' sérelem nem érné; különben pedig készek magokat körömszakadásig védelmezni, 's' csak az utolsó esetben bujdosni-el 'javaikkal' együtt 'Amérikába' vagy más meszsze földre, melly feltételekben (legalább akkori gondolkozásoknál fogva) nem akadályoztathatna semmi 'Török tengeri erő'. Ezen plánum' következtében a 'három szigeten' nevezetesen 'Hydrában' nagy készülétek tétettek, 's' az 'Insurgensek' különösen azon reménységgel kecsegteték magokat, hogy gyújtó-hajóikkal, mellyeknek 'Scionál' olly nagy hasznát vették, ismét tehetnek hárt a 'Török flottában'.

'Naxos' 's' 'Santorin' szigetek eliben öntént megadták magokat, 'Syraszigete' lakosainak pedig, kik csaknem általjában 'Római Catholicusok', hűségek jutalmaul 7 esztendei főre vetett adót engedte-el a 'Szultán'.

A 'Rhódusi' volt kormányzó 'Jussuf Basa' 'Vajda' titulussal 's' olly meghatalmazással ment 'Scióba', hogy a 'szerencsétlen sziget' még megmaradt lakosainak elconfiscált fekvő 's' ingó javaikat adná vissza.

'Moldvának' 's' 'oláh Országnak' 'Fejedelmei' Aug. 22d. vettek búcsút a 'Miniszterektől' 's' 23d. elindultak.

Az új Patriárcha béiktattatott hivatalába, 's az ezen ceremóniát követett körülállásokból ismét megtetszik, mennyire kerüli a' Porta még csak árnyékát is az ellenséges indulatnak, 's mennyire tiszteli a' keresztényen Vallást.

B é c s.

Ő Cs. K. Felsége, Orosz Császár Sándor Ő Felsége társaságában f. h. 14d. az itteni Garnizonbeli seregeket mustrálta-meg. Már 7 óra előtt megjelentek mind két Felségek, Sándor Császár Ausztriai Gyalog Regementjének Obersteri uniformisában; Ő Felségeket követték minden jelenlévő Cs. K. Fő Herczegek, az egész Generáliság 's a' Stabalis- és Fő-Tiszteknek rendkívülvaló sokasága. Ő Felsége a' Császárné, a' Nádor-Ispánné Fő Herczegnével 's Cs. Fő Herczegasszony Clementina Szalernói Herczegnével és a' Reichstadti Herczeggel együtt fedetlen kocsin kísérte Ő Felségeket a' frontnak megtekintésére. Melly a' szokott katonai tisztelkedésekkel végbe menvén, Ő Felségek előtt az egész sereg, a' Gyalogság t. i. fél divisiónkint, a' Lovasság fél Svadronkint 's a' Pattantyússág pedig fél Batteriankint defilírozott. Szép tekintet volt, midőn ezen seregek, mellyeknek derék katonai állásokat minden kirukkoláskor bámúlhatni, éppen azon azempillantásban, midőn Ő Felségek a' front előtt akarának végig lovagolni, a' hirtelen eredt záporosótól erősen verettetvén, olly pontossággal 's erányossággal defilíroztak, mintha a' legszebb idejek lett volna. A' kirukolt seregek, mellyeket Commendáns Lovas Generális Marquis Sommariva vezetett, következők voltak: Herczeg Lichtenstein Aloyz Gyalog-Divisiójának egy része, u. m. Kaufmann, Bartholemi, Jordis, Berizzi és Fürth Granatéros Bata-

lionok; Gyulay Ignác és Max József Bavariai Király Magyar Gyalog Regementjei; F. M. L. Kroyer' Lovas Divisiója, u. m. Cs. K. Fő Herczeg János Dragonyos Regementje, vezetettvén magától a' Fő Herczegtől, 's O' Reilly Könnyü-lovasainak két Divisiója; végre a' Pioner-Batalion, a' Bombárdírozó karnak egy, 's a' 2d. Pattantyús Regementnek is ugyancsak egy bataliona, egy lovas- és két brigada-batteriákkal.

Sept. 16d. Bécsben, a' Státuspirosainak közép-árrok:

Státus kötelezőlevele 5 pCtmal C. P. 82 7/16; Ugyan az 2 1/2 pCmal 41 3/16; Sorsvonásos költsön 1820ról 100 for. C. P. 121 1/2; Ugyan az 1821ről 100 for. Conv. P. ben —; Bizonyítás 1821dik költsönről 100 forintért Conv. P. ben —; Bécs Városi Banko Obligáziók 2 1/2 pCtmal —; 100 forint C. Pénz 249 7/8 for. V. Cz. ban. — 1 Bank-Aktzia 857 1/2 f. C. P.

Magyar Ország.

Aug. végén, szokás szerint végbe ment a' Pesti Kir. Universitásnál a' Rector Magnificus' és Dekánok' választása. A' jövő iskolai esztendőre Rector Magnificus leszén T. T. Tomtsányi Ádám Úr a' Philos. Doctora a' Természet-tudomány és Mechanica Tanítója. Dekánokká lettek: a' Theologiai Karban T. T. Kovács Mátyás Úr, a' Philos. és Theol. Doctora 's a' Hittudomány 2d. részének Tanítója; a' Törvény Karban Tek. Róth József Úr a' Törv. Doctora, több T. N. Várm. Tábla-Bírája 's a' Mélt. Gróf Károlyi Familia Jussainak Igazgatója megerősített; az Orvosi Karban Tek. Beer Nep. János Úr, az Orvosi tudomány Doctora N. Sz. Kir. Buda Városának Fő-Orvosa 's a' Pesti Kir. Universitás Orvosi Karának Tagja; a'

Philosophiai Karban F. T. Wolfstein József Úr a Philos. Doctor, 's a Sublimior Mathesisnek a Kir. Universzitásnál Tanítója.

Egerből Aug. 31d. Néhai Nagy-Mélt. Bárá Fischer István Érsek Ó Excellentziájának, kinek szomorú emlékezete nálunk maradandó leszen, végső pompás halotti tisztelete f. h. 28d. tartatott. Olly nagy tiszteletben és szeretetben volt a Boldogult, hogy utolsó-tisztségére nemcsak a Megyebeli Papság, hanem a következő öt Megyének Fő Pappjai is önként megjelentek, u. m. Nagy-Mélt. Klobuczký Péter Kalocsai Érsek Ó Excell., Mélt. Gróf Eszterházy László Rosnyói, Mélt. Vurum József N. Váradi, Mélt. Cseh István Kassai, Mélt. Kováts Flórián Szathmári Püspökök, és Mélt. Pócsy Elek egyesült Görög Munkácsi Püspök. A világi rendből is, mind T. N. Heves és Külső-Szolnok mind a szomszéd Vármegyéből számos Uraságok jelentek meg. A szomorú innep illy rendel ment végbe: 7 órakor halotti Misék kezdődtek, azután tartatott a magyar predikáció, mellyet Nagy-Tiszt. Ferenczy József Úr az Egri Lyceumban Theologia Tanítója bőv ékesenszóllással mondott. Ezt követte a Requiem, mellyet Kalocsai Érsek Ó Excell. nagy egyházi szolgálattal tartott. Ennek végével a felyebb tisztelt Püspök Urak egymás után különös könyörgést és áldást mondottak a koporsó-alkotmányánál, melly számos gyertyákkal körülvéetve, az Ersek- és Familia-czimerekkel diszeskedett. A könyörgések után felment a cathedraba Nagy Tiszt. Tudós Orgler József Úr a Pesti Kir. Universzitásnál a Papi ékesenszóllás Tanítója 's deák nyelven ékesen 's szívrehatóan előadta a Boldogultnak mind a Haza mind az Anyaszentegyház iránt 15 esztendő alatt végbe vitt Érseki

érdemeit. Bérekosztette az innepet a dícsötülésnek Miséje, mellyet Mélt. Gróf Eszterházy László énekelt. A számos Vendégek számára, mind az Érseki palotában mind a Fő Tiszt. Canonok Uraknál kész asztalok voltak.

Ugyancsak Egerből jelentik, hogy a Cumberlandi Anglus K. Herczeg Aug. 31d. estvéli 9 órakor érkezett oda. A Nemes Városnak polgári Lovas-katonái fogadták és ágyú lövések alatt kísérték be a Városba, hol az Érseki Residentziába szállott meg, a ott a T. N. Vármegyének Tisztejei, a Káptalan Tagjai, némelly pensionatus Tisztek 's a városi Deputatusok jelentek meg tiszteletére. Egész leereszkedéssel fogadta a Deputatiókat 's német nyelven többekkel beszéllett. Különösen a városi Deputatióknak több fontos kérdéseket tett, p. o. a városnak népességéről, a köznépek keresete módjáról. Továbbá, lennének e a Városban fábrikák és minők? a Vármegyének nagyságáról 's népességéről 's ennek következésében: hány ezer ember számláltassék egy négyszeg-mértföldre? Mind ezekre alkalmas feleletek adattak Ó Kir. Herczegségének. Nevezetesen a Város Fő-Birája Na. Najmájer Ignác Úr említette, hogy Spetz czúkor-fabrikája állott volna fel, és néhány esztendeig tartott, de az idő mostohasága egészen megszüntette. A Fő Bíró Úr utóbb az Egri lakosoknak hódoló tiszteletét nyilatkoztatá ki, 's annyival nagyobb örömet, hogy ez első 's egyetlen példa volna, hogy olly Uralkodó Háznak Királyi Herczegét tisztelhetné a Város, melly a Szövetséges Fő Uralkodókkal egész Európa békességének hathatós eszközlője, mellyre nézve szívből óhajtának a lakosok, hogy az Anglus Uralkodó Házat a többi frígyes Hatalmasságokkal egyetemben a Felséges Isten szerencsésen éltesse! Ezen köszön-

tést különös kedvességgel fogadta Ő Kir. Herczagsége, 's ezzel az udvarlásnak is vége lévén, a' Deputatiók eltávoztak. Más nap reggeli 6 órakor hasonló tiszteletke-
kel kíséretett-ki mint a' mellyekkel fo-
gadtatott. Útját Kassa felé vette.

Kassáról Sept. 3d. Két neveze-
tes Vendég örvendeztette-meg Városun-
kat mostanában. Ugyan is Ferdinánd
Kir. Fő Herczeg Magyar Országi Fő Hadi
Kormányozó f. h. 1ső napjára viradóra 3
órákor érkezett-meg. Már előtte való nap
mindenkor óhajtvá váratott 's ugyan azért
egész éjtszaka a' Polgárok' sokasága lepte-
el az útszákát, 's béérkezésekor számtalan
Éljen! kiáltásokkal fogadván, szállásáig
kísérte. A' Fő Herczeg reggeli 8 órákor
megszemlélte a' Katonaságot, 's azután a'
Nevendék Papság' templomába a' hadi-nép-
pel ment, az Istenitiszteletre. Mise után
a' kaszárnyákat, ispotályt 's a' katona-gyer-
mekek' nevelő-házát látogatta-meg, 's
ébred után 1 1/2 órákor sok Éljen! kiáltá-
sok között elhagyván Városunkat, Nagy-
Mihályra Zemplénybe utazott. Minekutá-
na a' Fő Herczeg eltávozott, estvéli 9 1/2
órákor érkezett a' Cumberlandi Kir. Her-
czeg, kit a' T. N. Vármegyének és a' N.
Kir. Városnak Tisztjei hintókon kísértek.
Az elfogadásban nemcsak a' köz öröm,
hanem a' sétáló-helynek 8000 lámpással
lett kivilágosittatása is figyelemre méltó
volt. A' Kir. Herczeg a' Város Hadi Kor-
mányozójának házánál szállott-meg 's ot-
tan nagy vacsorával fogadtatott, mellyre
nemcsak a' Hadi-Tisztek, hanem a' T. N.
Vármegye' Küldöttjei, a' N. Kir. Város'
Magistrátusa, és a' választott Polgárságból
többen meghivattak. Más nap reggeli 9
órákor Ő Kir. Herczagsége a' Püspöki tem-
ploniot 's annak ritkaságait, a' Vármegye'

házát és az Evangelikusok' templomát mel-
toztatott meg szemlélni 's 10 óra tájban ko-
csira ülven, tisztelő kiáltások között Nagy-
Mihály felé megindult.

L i t e r a t ú r a.

Méltó a' két Nemes Haza Publicumát
Udvari Tanácsos, Historiographus, és Leo-
pold Keresztes Báró Hormayr Úr fírad-
hatatlan lépéseire figyelmetessé tennünk,
mellyekkel Hazánk Historiáját is világo-
sítani törekedik. A' már 13d. esztendei fo-
lyamatja az Archiv für Geographie,
Historie, Staats- und Kriegs-
kunst név alatt kijövő Folyó-írásnak,
mellynek Dolgozó-Tagjai Morvai Gubernátor
Gróf Mitrovsky, a' két Collin, B.
Binder, Gróf Salm Hugo, Castelli
's mások közzé, Hazánk' részéről a' Ve-
lencei Patriárcha Ő Excell., Gróf Mai-
láth, Gróf Bethlen és B. Mednyánsz-
ky tartoznak, sok Nemzetünket tárgyazó
becses és új Datumokat foglal magában.
Kijön Bécsben Härter Ferencz Könyváros-
nál. Előfizetési ára egész esztendőre 24
f. félre 12 f. V. Cz.

Az 1823d. esztendőbeli Hazánkat ha-
sonlóképen nagyon illető Zsebkönyv is:
Taschenbuch für die vaterlän-
dische Geschichte. Herausgege-
ben durch die Freyherren von
Hormayr und von Mednyansky
világosságra jött, 's következendő Hazai
árgyakat foglalja magában: a' Jagellókat
Magyarországban, Kinisi Pált, Bethlen
Gábort, a' Tokaji 's Beczkói várakat, az
Apor, Batthyáni, és Bánffy Házakat. Ezen
Zsebkönyv is Härter Ferencz Könyváros-
nál jött-ki 's találhatik a' Kohlmarkton lé-
vő könyvesboltjában.